

... DEŇ POKÁNIA – 2. SEPTEMBER

... MÔJ AUGUST

... MODLITEBNÁ REŤAZ

... MODRANSKÁ STOPA

SAMUELA ZOCHA

... AUGUST 1968 A MY

... REAKCIA NA LIST EMERITNÝCH

BISKUPOV V EPST

„HOSPODINE, POZNÁME SVOJU BEZBOŽNOSŤ A VINU NAŠICH OTCOV, LEBO SME ZHREŠILI PROTI TEBE. PRE SVOJE MENO NEZAVRHNI, NEZNEUCTI TRÓN SVOJEJ SLÁVY. ROZPOMEŇ SA A NEZRUŠ SVOJU ZMLUVU S NAMI ... TY SI HOSPODINE, BOH NÁŠ, V KTORÉHO DÚFAME!“

Jeremiáš 14, 20 – 21, 22b

Grafika: Martin Melišík

Deň pokánia – 2. september

„Požehnaný Boh, ktorý neodmietol moju modlitbu a neodňal mi svoju milosť!“ Žalm 66, 20

Milé sestry, milí bratia, milí priatelia,

sme vďační Pánu Bohu za to, že sme čas prázdnin a dovoleniek mohli prežiť v Božej ochrane a spolu so svojimi blízkymi načerpať nové sily. Už čoskoro pre naše deti nastane čas školských povinností a rodičom pribudnú pracovné úlohy. Naše staršie deti sa zasa pripravujú na inú zmenu v ich živote, a to na vstup do akademického prostredia. Naši učitelia, vychovávatelia, katechéti sa budú snažiť prinášať deťom a študentom poznatky, aby mohli rásť vedomostne a osobnostne a s Bohom. Modlime sa teda za naše deti a ich učiteľov, aby cesta za poznaním bola požehnaná a požehnaním.

Po čase oddychu sa aj v našich cirkevných zboroch oživia pravidelné aktivity, biblické hodiny, nácviky spevokolov, modlitebné stretnutia. A aj naše kostoly sa opäť viac zaplnia a našim duchovným pribudnú ďalšie povinnosti. Modlime sa teda za bohoslužobný život našich cirkevných zborov, aby bol na česť a slávu Trojjediného Boha, a aby bol láskavým a lákavým prostredím pre našich veriacich.

V našej Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku pokračujú voľby najvyšších predstaviteľov. Tri septembrové nedele (9., 16. a 23. 9.) sa budú niesť v znamení volebných konventov, z ktorých vzíde nový generálny biskup našej cirkvi. Modlime sa za to, aby sme sa rozhodovali múdro, rozvážne a vybrali si kandidáta, ktorý prinesie pre našu cirkev novú nádej a dokáže uniesť a riešiť problémy, ktoré sa za ostatné roky v cirkvi nahromadili.

Uvedomujeme si, že zmena v našej cirkvi musí prameniť predovšetkým z úprimnosti našich srdc, a že našu túžbu po zmene, musí požehnať Pán Boh. Inak je všetko márne. Preto vás chceme pozvať k modlitbám, k vyznaniu hriechov, k vyznaniu osobných zlyhaní, ale aj zlyhaní našej cirkvi. Vieme, že naše duše a srdcia sú zaťažené konaním, z ktorého potrebujeme činiť pokánia.

Chceme vás teda **pozvať ku Dňu pokánia**, ktorý môže byť vašim súkromným Dňom pokánia, alebo Dňom pokánia vo vašom zbere, spoločenstve, rodine. Dátum 2. september môže byť inšpiráciou aj pre iné dni, kedy by ste sa chceli skloniť pred Bohom a vyznať svoje hriechy a prosiť o odpustenie. Ako jednotlivec, ako člen cirkvi, ako občan tejto krajiny. Pozývame vás teda ku Dňu pokánia, kedy budeme prosiť spoločne o odpustenie hriechov, budeme prosiť o milosť a požehnanie pre našu Evanjelickú cirkev a. v. na Slovensku. Nech naše srdcia teda očistí Pán a požehná naše životy. Amen.

**Eva Bachletová, redakcia Reformačných listov
a Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.**

MÔJ AUGUST

Milujem august. Je to môj mesiac. Je zrelý, ospalý, vyrovnaný a tajomný. Je sýty vôňami zeme, sýty plodmi, ktoré Boh požehnal človeku. A aj augustové rána sú iné. Pokojné, trochu rozmazané a zároveň rozmarné. Zdá sa mi, že august má modré vlasy. Vyrástli mu z jemného oparu, ktorý sa každé ráno dvíha k slnku. Kým sa nevytratí, stačí ešte osviežiť naše tváre a zmysly.

A podvečer sa august mení na gazdinku. V kuchyni sa rodia slivkové, marhuľové, ríbezľové lekváre. August konzervuje totiž letný čas. Zatvára ho do sladkých dobrôt, ktoré nám budú pripomínať prázdninovú slobodu.

Leto ešte nezhorelo a ja mám na jazyku vône obrazov a vlín. Prestávam byť sebou a splyvám s morom, nabieram jeho silu, búrlivosť, lásku. Piesok je horúci, sypký, oživa pod nohami. More vystupuje zo seba, zakráda sa spoza diaľav do kostí, vnemov, vrastá do človeka, hrá s ním, prijíma ho a – vytrhuje. Vlny sú plné piesku, rovnako ako vzdoru a potreby, ukázať svoj oprávnený hnev. Stúpajú a udierajú do chrchtov, členkov a brehov.

A večer padá do neónov, obchodov, riavy, peňazí, chutí, žiadostí, sladkého leňošenia, silnej kávy, rozhovorov ...

Rozpálené borovice v prímorskom parku zhadzujú svoje šišky. A spomalene sypú na zem svoj ihlicový dážd'. More vypúšťa vietor a ochladzuje rozpálené plecia. Noc šumí v snoch...

Tiež vidím svoje sny. Trochu stratené, ale predsa sú moje. Ukryté v malej mušli či v záreze stromu. Všetko vidím v tom zvláštnom obraze mora.

Opálené tváre. Farby leta. V šatách, hudbe, zvukoch. Aké oslobodzujúce vedľa byť chvíle bez povinností. Stávame sa srdečnejšími, uvoľnenejšími. Sme jednoducho slneční. Slneční ľudia. Kiežby sme si niečo z tohto pocitu preniesli aj do ďalších mesiacov.

Hovorí sa, že bilancujeme v závere roka. Ja si svoje účty skladám počas leta. Riadky, úlohy, zážitky, túžby, prísľuby. Moje, cudzie. Ako aj prosby a nádeje. Odkladám ich do políc, triedim v duši. A chcem sa znova nadýchnuť, aby som ešte vládala vykročiť. A prosím Boha, aby mi to dovolil.

August zreje. Ako naše žitie. Sedím za starým dubovým stolom, v nehybnej izbe premýšľam nad tým, ako viera podmieňuje, ohraničuje a vymedzuje zmysel ľudskému bytiu. A opäť a opäť náš život poddáva Bohu.

Avšak letná búrka za oknom rozbíja moje myšlienky. Strháva stromom listy a konáre, prudko udiera do nášho bytia. Je neúprosná a rýchla. Dážd' silnie, akoby chcel dokonale očistiť každý kúsok zeme. A zároveň rozdeliť čas. Náš čas. Všetci potrebujeme Boží dážd'. Byť ním obmytý a obcerstvený. A zároveň ubezpečený, že Boh nás neopúšťa. Že ostáva pri nás a v našej nádeji.

Keď dohrmí, je už neskorá noc. A ja túžim po tichom rozhovore s Bohom. Chcem sa opäť naučiť počúvať. Hovoriť a nekričať. Nepretínať vypovedané. Ponoriť sa do Jeho hlasu. Iba počúvať. Prijímať a snažiť sa porozumieť.

Je august. Mesiac, keď leto má dokonalý tvar. A my máme ešte čas na svoje sny. Obávam sa, že mnohí z nás už prestali snívať. Sme priveľmi pripútaní k dennej realite. Ku každodenným starostiam, trápeniam, bolestiam. Viem, nedajú sa odsunúť. Vždy nás nájdú, prekvapia, pristihnú. Avšak sen nás predsa nič nestojí! Možno sa naše plány nespĺnia tak, ako si to predstavujeme, no naša duša bude sviežejšia. Budeme vedieť, že existuje aj iný svet. Svet v našej mysli. Je bohatší ako si vieme predstaviť!

Želám nám všetkým, aby sme dokázali ešte snívať. Nielen počas augustových dní. Aby sme sa s úžasom dívali na oblohu plnú hviezd, aby sme v dušiach boli bližšie k nebu. K nášmu Bohu. Iba tak bude naše bytie úplné a zrejme. Ale Boh bude s nami, aj keď precitneme.

Eva Bachletová

<http://www.evabachletova.sk/articles/39/moj-august>

„PRED SVITOM VSTÁVAM; VOLÁM O POMOC; A DÚFAM V TVOJE SLOVO.“

Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry, pozývame vás, pridajte sa ku nám a zotrávajme v modlitebnej reťazi za našu cirkev. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

„Ach, Pane, veľký a hrozný Bože, ktorý zachovávaš zmluvu a priazeň pre tých, ktorí Ťa milujú a zachovávajú Tvoje prikázania: Zhrešili sme a konali sme prevrátené a bezbožne; vzopreli sme sa a odklonili od Tvojich prikázaní a od Tvojich nariadení. Neposlúchali sme Tvojich služobníkov, prorokov, ktorí hovorili v Tvojom mene našim kráľom, kniežatám, našim otcom a všetkému ľudu krajiny. Tebe, Pane, patrí spravodlivosť, ale hanba v tvári patrí dnes nám, mužom júdskeho, obyvateľom Jeruzalema a všetkým Izraelcom, blízkym i ďalekým vo všetkých krajinách, do ktorých si ich vyhnal pre nevernosť, ktorej sa dopustili proti Tebe. Hospodine, hanba v tvári patrí nám, našim kráľom, kniežatám, našim otcom, lebo sme zhrešili proti Tebe ... Celý Izrael prestúpil Tvoj zákon a odklonil sa, aby nepočul Tvoj hlas ... Pane, pre všetku Tvoju spravodlivosť nech sa odvráti Tvoj hnev a Tvoja prchkosť od Tvojho mesta Jeruzalema a od Tvojho svätého vrchu. Lebo pre naše hriechy a pre nepravosť našich otcov Jeruzalem a Tvoj ľud je na potupu všetkým okolo nás. Teraz však, Bože náš, počuj modlitbu svojho služobníka a jeho úpenlivé volanie, kvôli sebe samému ... Pane, počuj, Pane odpusť, Pane, pozoruj a konaj! ...“ Amen.

Daniel 9, 4nn

„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

Modranská stopa Samuela Zocha

V sobotu, 21. júla 2018, sa na Piesku pri Zochovej chate na priestranstve bývalej historickej mestskej vily (Huncokárska škola) uskutočnilo uvedenie knihy *Modranská stopa Samuela Zocha* od autorky Agáty Petrakovičovej Šikulovej.

Prítomným sa prihovarila autorka, ako aj evanjelická farárka CZ ECAV Modra Eva Oslíková, riaditeľ Úradu Bratislavského samosprávneho kraja Marián Viskupič a riaditeľ Cirkevného odboru MK SR Ján Juran.

Knižný titul *Modranská stopa Samuela Zocha* podrobne mapuje pôsobenie biskupa Samuela Zocha (1882 – 1928) v prostredí Modry. Ako povedala evanjelická farárka Eva Oslíková kniha „predstavuje nesmierne všestranného človeka, ktorý spolu so svojou manželkou na základe kresťanského presvedčenia a cez službu, ktorú na seba prebrali, dokázali konkrétne meniť svet. Lásky a pravda sa vďaka ich nádeji, stali konkrétnymi činmi“. Samuel Zoch je evanjelickej verejnosti známy ako farár, ako biskup, ako politik, ako správca modranského sirotinca, ako vydavateľ a redaktor časopisu *Stráža na Sione* (periodika modranského sirotinca), ale aj ako podporovateľ modranskej kultúry či turizmu.

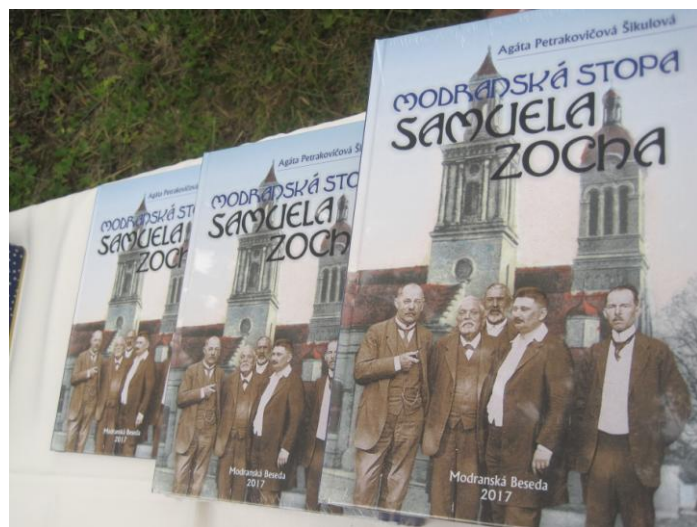
Eva Oslíková pri uvedení knihy dodala: „Pre mňa ako farárku ECAV majú špecifickú silu rozhodnutia a činy Samuela Zocha v roli farára a neskôr biskupa“. Patrí k nim Jubilárna reformačná základina na udržiavanie cirkve, ktorú Samuel Zoch spolu s inšpektorom cirkevného zboru Milanom Ivancom pripravil pre konvent zboru v roku 1917. „Zadal tak cirkevnému zboru úlohu a nastavil pravidlá, ktoré mali zabezpečiť fungovanie cirkevného zboru počas ďalšieho storočia a mali priniesť úžitok o sto rokov neskôr, v roku 2017“.

Putovanie po modranských stopách Samuela Zocha môže byť teda skvelou inšpiráciou aj pre súčasnosť, aby sme pochopili, ako úprimné veriace srdce dokáže formovať prostredie, v ktorom žije a ako dokáže vnášať doň užitočné prvky, ktoré pretrvávajú stáročia.

Knižný titul **Modranská stopa Samuela Zocha** od autorky **Agáty Petrakovičovej Šikulovej** vydala Modranská beseda v roku 2017, ktorá sa ako občianske združenie už roky podieľa na kultúrnych aktivitách Modry, ale najmä na oživení objektu bývalého modranského sirotinca.

Eva Bachletová
foto autorka

„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

August 1968 navždy vstúpil do histórie a životov obyvateľov Československa. Predchádzala mu Pražská jar, ktorá bola nádejou tak pre bežný ľud, ako aj veriacich, vedcov či intelektuálov. A to pre možnosť cestovať, pre zlepšenie služieb a ponuky tovarov v obchodoch, pre zrušenie cenzúry tlače, pre zmiernenie útlaku cirkvi, pre rehabilitáciu nespravodlivo prenasledovaných a postihnutých, ktorí zažili v 50-tych rokoch väzenie či stratu zamestnania. V roku 1968 množstvo ľudí a rodín emigrovalo. Paralely so súčasnosťou a našou situáciou však existujú aj dnes. Dnešná najmladšia generácia si len ťažko vie predstaviť, aké slobody a istoty vtedy občani a obyvatelia krajiny strácali. Preto je potrebné si tieto dejinné udalosti pripomínať, vysvetľovať a diskutovať o nich v súvislostiach. Jeden večer vy a vaša rodina pokojne zaspávate a na druhý deň ráno vstanete a vaša krajina je obsadená tankami a po zuby ozbrojenými vojakmi. Ráno, ktoré nechceme a nesmieme viac už zažiť. **Slobodu a pravdu preto musíme chrániť.**

Pri všetkých našich problémoch a úlohách, ktoré dnes denne riešime akoby sme si málo uvedomovali a pripomínali hodnotu slobody. Slobody, ktorá sa ťažko sa získava, ale aj ľahko stráca. Rovnako je to s pravdou a hodnotou slova. Zabúdame Kto a čo je pre nás skutočným prameňom pravdy. Slová a pravda sa tak pomaličky, krok po kroku, krúčia a následne prekrúcajú. Dnes sme účastníkmi medzinárodných sporov, civilizácia čelí takmer existenčným výzvam, vedú sa informačné vojny cez internet a sme svedkami účelovej propagandy. Človek sa tak dnes v obrovskom záplave informácií a digitálnom svete ľahko dezorientuje, alebo stráca. Kde je pravda? Vojny sú už hybridné, účelové šírenie dezinformácií, manipulácia s faktami a pravdou má rovnako váhu ako klasické zbrane. Nechodme touto cestou. Je to cesta do zatratenia.

Podme cestou Pravdy. Kto iný, ak nie Hospodin, Ježiš Kristus a Duch Svätý sú pre nás zárukou pravdy o svete, zárukou pravdy o vzťahoch medzi ľuďmi, národmi, o našom zlyhaní, ale aj o možnosti záchranu a odpustenia!

V ECAV sme zažili za ostatné roky, ale najmä ostatné mesiace, skutočné obdobie informačnej vojny, bojovalo sa proti pravde, čelili sme dezinformáciám. Ľudia však hľadali a hľadajú pravdu, chcú veriť pravde. Ak ich však vedenie cirkvi alebo čelní predstavitelia zámerné zmätú, podsúvajú im účelové informácie a rozhodnutia, odkláňajú sa tak od hlásania a obhajovania Pravdy, ktorou je Ježiš Kristus a Božie slovo, je to veľké previnenie. **Spravodlivý a úprimný zápas o slobodu a pravdu mal zmysel v minulosti a má zmysel rovnako aj dnes. Nevzdávajme sa tak cennej slobody a poznania pravdy. Kvôli nám, kvôli našej prítomnosti, ale aj budúcnosti našej krajiny, našich detí a cirkvi.**

Martin Kováč

Kto sa pozrie na vyjadrenie EPST a redakcie k Stanovisku emeritných biskupov, môže len veľmi zosmutnieť nad úbohosťou nositeľa, pisateľa aj zverejňovateľa. Ako hlboko klesla duša a svedomie MK a spolku vidíme a vieme. Všetci súdni ľudia sa hanbia za bezcharakternosť a modlia sa za obnovenie a očistenie ECAV na Slovensku.

Oni nepoznajú prekážky, hranice v ohováraní vo voľbách. S lútosťou a hanbou čítame reakciu k Stanovisku biskupov k voľbám v EPST, ako niekto zaútočil na minulosť tých, ktorí ako biskupi konali svoju službu, odišli z daného postu, ktorý zastávali, bez obštrukcií. Nie, nemáme záujem o štvavé články, či reakcie, ale nie je možné mlčať, keď je potrebné reagovať. Pisateľ, pisateľka si zamenila pojmy s dojmami. Bývalí biskupi nevyťahovali na nikoho žiadnu minulosť, len reagovali na skutočnosť a nechutnosť okolo volieb. Na to predsa majú právo. Nie, nie sme zaujatí voči osobám na mieste generálnych dozorcov, ale oni sami si koledujú, aby sa človek ozval a aspoň v náznakoch pripomenul niekoľko skutočností z minulosti napríklad pána Holčíka a jeho konania pri rozhodovaní o nových priestoroch Evanjelickej bohosloveckej fakulty (EBF). Ing. architekt Milan Moncol /žial, už nebohý/ – presbyter CZ Bratislava zastával názor, aby fakulta zostala v centre, kde má mať svoje miesto právom vzhľadom na evanjelickú minulosť, no éra pána Mečiara a jeho vyznávačov vtlačila pečať aj do tejto oblasti. Ani pánovi Holčíkovi /synovi evanjelického farára na dôvažok/ zatiaľ nikto verejne nepripomenul jeho ťahy ako napr. Nafta Gbely či aktivity v Kazachstane. Jeden odvážny investigatívny novinár menom Ján Kuciak zaplatil za pravdu svojím životom spolu so svojou snúbenicou. Písať o pravde je životu nebezpečné. Kam sa to dostala naša spoločnosť a žiaľ i časť ECAV na Slovensku v tomto volebnom období? Pýtam sa nášho Pána cirkvi, prečo je to potrebné, tento duchovný chirurgický bolestivý zákrok? Pre obnovenie káuz? Pre vyčistenie rán a nového začiatku? Čo týmito záležitosťami niekto sleduje z druhej strany? Ak si myslí svetská sila, svetsko-cirkevná moc, že porazí duchovnú silu, je na omyle. Svetsko-cirkevná moc bola porazená duchovnou mocou Božou aj pri procese s Pánom Ježišom Kristom. Na tretí deň moc Božia dokázala silu nad smrťou. Zabudli sme, že raz budeme vydávať počet na spravodlivom Božom súde? Je nebezpečné, ba priam hazardom žonglovať s milosťou nášho Pána Ježiša Krista! Na poslednom súde nebude podstatné, kto sme, akú funkciu sme zastávali a ako dlho, aké akademické tituly sme nadobudli, aké máme majetky, aký luxus sme mali, ani čo sme užitočné urobili, ale čo sme zanedbali, neurobili, neposlúžili, nepovedali, nenapísali. No aj ja sa obávam, lebo cítim, že som mohla urobiť viac, ale v slabosti i zbabelosti som nekonala, nepísala, neslúžila.

Zuzana Moncolová

Kontakt na tím Reformačných listov:

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

šéfredaktorka: Eva Bachletová	0905 813 782
Monika Cipciarová	0948 254 765
Martin Kováč	0905 269 078
Ľubo Bechný	0905 345 764

Podnety a skúsenosti čakáme na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom. Viac informácií si môžete prečítať na www.help-ecav.sk

„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“